

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys r.y.

TOIMINTAKERTOMUS vuodelta 2024

1. Hallitus: Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimi Anniina Kontiokorpi. Muut hallituksen toimihenkilöt: varapuheenjohtaja Toni Nurmi, sihteeri Mikko Hiltunen, rahastonhoitaja Hannu Lehtoranta. Muut hallituksen jäsenet olivat Päivi Sissonen ja Elias Kaasinen. Varajäsenenä toimi Janne Leppänen.

Hallitus kokoontui neljä kertaa (22.1.2024, 27.2.2024, 10.10.2024 ja 28.11.2024). Lisäksi hallitus kävi keskusteluja hallitusasioiden valmistelusta sähköpostiviesteillä ja puhelimitse.

2. Toiminta

2.1 Kokoukset ja kokoontumiset: Sääntöjen mukaisesti pidettiin yksi vuosikokous etäkokouksena Teamsilla 14.2.2024 (14 osallistujaa). Kokousaineistot olivat etukäteen nähtävillä yhdistyksen kotisivuilla.

2.2 Tapahtumat

27.-28.1. Pihabongaus. P-K:ssa osallistui 771 (+36 Heinävesi) pihaa, joilla havaittiin 28 277 lintua.

3.-4.2. Rengastajakokous Kuopiossa. P-K:n rengastajia osallistui noin 15.

2/24 Taajamalaskentojen kaupunkikartoitus jatkui joulukuulta 2023 helmikuuhun 2024.

18.4. FotoFennican Pop up optiikkaesittely ja -myynti Jokiasemalla.

26.4. Lintutornipäivystys Rääkkylän Oravilahdella. Osallistujia 17.

4.5. Tornien taisto. P-K:sta osallistui 14 tornia. Parhaan tuloksen maakunnassamme teki Outokummun Sysmäjärven Rannan Juvolan torni (99 lajia).

4.-5.5 Bongaa päivä pihalla -tapahtuma, johon osallistuttiin P-K:ssa 388 pihalla.

7.5. Lintutornipäivystys Höytiäisen kanavan suiston lintutornilla. Osallistujia 19.

11.5. Retki Parikkalaan. Retkelle osallistui 36 henkilöä ja mukana oli myös 4 opasta. Retkellä havaittiin 90 lajia.

8.6. Yölaulajapyöräily Reijolan pelloilla. Osallistujia 4.

29.-30.6. Atlas-retki Ilomantsiin. Osallistujia 5.

21.9. Syyslinturalli. Mukana oli 7 joukkuetta ja 20 osallistujaa. Havaittiin yhteensä 109 lajia.

5.10. Muutonseurantaa Vuoniemessä osana EuroBirdWatchia. Osallistujia 19.

17.12. Yhdistyksen toiminnan suunnittelupalaveri Teamsissa. Osallistujia 6.

25.12.- Taajamalaskennat käynnistyivät maaseututaajamissa ja jatkuivat helmikuulle 2025. Työryhmässä: Hannu Kauhanen, Jari Kontiokorpi, Jani Varis.

Pönttöjen myynti jatkui muutamien yksityisten pönttörakentajien avulla (Janne Leppänen, Hannu Lehtoranta, Pirjo Kirjavainen), mutta toritapahtumaa ei järjestetty.

Enon kerho jatkoi erittäin aktiivista toimintaansa. Lintukerhon kokoontumisia oli 14 ja osallistumisten määrä 359 (keskim. 24 osallistujaa/kerta). Määrät kasvoivat edellisestä vuodesta jonkin verran. Kesällä järjestettiin myös 11 vapaamuotoista tapaamista torikahviossa. Lisäksi kerho järjesti seitsemän retkeä ja tapahtumaa. Kerhon toimintaraportti on liitteenä.

Poltsin Lintujen Ystävien toiminta oli erittäin aktiivista. Toimintaa oli runsaasti ja erilaisia tapahtumia tai retkiä oli kaikkiaan 25. Ryhmässä on ollut vuoden 2024 lopussa 23 jäsentä. Toimintaraportti on liitteenä.

PKLTY:n nuorisoryhmällä ei ollut erityistä toimintaa vuonna 2024 (liittyminen toimintaan rose.aaltonen@gmail.com).

2.3. Julkaisu- ja tiedotustoiminta: Yhdistyksen lehti *Siipirikko* ilmestyi yhtenä numerona. Päätoimittajana toimi Jenna-Marie Laine. Uutta päätoimittajaa etsitään edelleen. WWW-sivuston hoitajana toimi Mikko Hiltunen ja Facebook-sivun hoitajana Anniina Kontiokorpi sekä kesäkuussa sivusta päävastuun ottanut Antti Saarelainen. Facebook sivuilla oli yli 1 500 seuraajaa. Yhdistykselle perustettiin myös Instagram-sivu, jossa on 182 seuraajaa (tilanne 26.2.2025).

Yhdistyksen Uutiskirjeitä lähetettiin kolme (helmi-, kesä- ja joulukuussa). Lintukeskusteluiden ja osin tiedotuksen kanavana käytettiin pk_lintulista@googlegroups.com. Ylläpitäjänä toimi Anniina Kontiokorpi (ilmoittautuminen hänelle). Lintuasioissa yhdistys oli monia kertoja esillä Yle Joensuun haastatteluissa. Myös maakuntalehti Karjalaisessa yhdistyksen lintuasiat olivat esillä. Lisäksi lintuasioista kirjoitetaan paikallislehtiin säännöllisesti (Ylä-Karjala/Martti Timonen, Vaarojen Sanomat/Hannu Lehtoranta). Yhdistyksen tapahtumista tiedotettiin BirdLife lehdessä, uutiskirjeissä, lintulistalla, kotisivuilla, Facebookissa ja Instagramissa. Ilomantsin sääksikamera oli toiminnassa viidettä vuotta ja sillä on Youtubessa lähes 2 500 seuraajaa. Risto Juvasteen ylläpitämä Lökkilive jatkoi toimintaansa Karjalan Pyhäjärvellä myös vuonna 2024.

2.4. Höytiäisen kanavan lintuasema 2024

Höytiäisen kanavan lintuaseman (HÖYLAS) toiminta keskittyi vuonna 2024 syyskaudelle, jolloin toteutettiin sekä verkkorengastusta että kahlaajapyyntiä katiskoilla ja haavilla. Keväällä Pyhäselän pinta oli erittäin korkealla ja jopa tornille pääsy oli erittäin vaikeaa. Kannakselle ei

pystynyt verkkoja virittämään ollenkaan. Syksyyn mennessä Pyhäselän pinta oli laskenut keväästä dramaattisesti ja lietteet olivat näkyvillä siltä osin kun umpeenkasvu ei ollut niitä vielä peittänyt. Kevätkaudella toukokuussa oli 6 rengastuspäivää, kesällä 3 ja syyskaudella 46.

Asemalla rengasti vuoden aikana 9 rengastajaa ja yhteensä rengastuspäiviä oli 55. Rengastuksia kertyi 961 ja kontrolleja 80. Lajimäärä jäi 45 lajiin. Syksyllä 2024 ei ollut juurikaan vaelluslintuja, joten rengastusmäärät jäivät kauas vuoden 2023 määristä. Rengastuslajeista runsaimpia olivat jänkäkurppa (168 rengastusta), pajulintu (125) ja sinitäinen (127). Kahlaajien lajimäärät olivat myös hyvin vaatimattomat, mutta peltojen kuivuus mahdollisesti sai kurpat keskittymään kosteikkoalueelle, koska niiden määrät pysyivät runsaina koko muuttokauden.

Uuteen asemakoppiin saatiin syksyllä sähköt ja sähkökaapeli kaivettiin maahan, joten kopin täysipainoinen käyttö oli mahdollista.

2.5. Lintujensuojelu: Yhdistys osallistui BirdLife Suomen, Luomuksen ja Metsähallituksen uhanalaisten ja vähälukuisten lajien seurantatutkimuksiin. Linnustonsuojelun edistämiseksi yhdistys teki yhteistyötä eri tahojen kanssa. Suojelupainotteista toimintaa tehtiin viranomais-, kunta- ja paikallistasolla ja yksittäisten lintu- ja luontoharrastajien keskuudessa. TIIRA-havaintoaineistoa hyödynnettiin linnustonsuojelua edistävissä yhteyksissä. Yhdistyksellä ei ole tällä hetkellä erillistä suojeluvastaavaa ja ajankäyttö suojeluasioihin esim. lausuntoihin on supistunut. Suojelutoimikuntaa on pyritty perustamaan, mutta siihen ei ole löytynyt vielä riittävästi vapaaehtoisia.

Lausuimme Liperin kunnalle Peab Industrin maa-aines- ja ympäristöluvasta, joka sijaitsee kaakkurin pesimälammen vieressä. Annoimme puoltavan lausunnon Keski-Karjalan Jetina ry:lle toimitettavaan hankehakemukseen Kiteen Niinikumpuun rakennettavasta näkötorresta. Lausuimme yhdessä BirdLife Suomen kanssa Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2. vaiheen energiakaavaan, jossa painopiste on tuuli- ja aurinkovoima-alueissa. Lisäksi yhdistys esitti mielipiteen Ilomantsin Patrikkasuon YVA-ohjelmaan. Yhdistys valmisteli myös valitusta hallinto-oikeuteen Kyyrönsuon osayleiskaavasta, mutta neuvottelujen tuloksena valituksesta päätettiin luopua. Lisäksi osallistuimme lukuisiin kaavahankkeisiin luovuttamalla havaintoaineistoa alueen luonnonsuojeluyhdistyksille.

Vuoden lintu oli selkälokki. Vastaavana toimi Risto Juvaste. Selkälokin kanta on pudonnut kolmannekseen kymmenessä vuodessa.

Vuosi oli neljävuotisen lintuatlaksen kolmas vuosi. Atlas-vastaavana toimi Hannu Lehtoranta. Laskentavastaavana toimi Jari Kontiokorpi. Laskennoissa toteutettiin talvilintu-, linja- ja vesilintulaskentoja.

Vuonna 2015 perustetun Valkkari Pohjois-Karjala työryhmän työskentely hiipui. Ruokintoja on jatkettu epävirallisemmin vapaaehtoisten toimesta. Petolintujen pesäseuranta jatkui

aktiivisena. Hakkuutilanteisiin annettiin muutamia ohjeistuksia. Luomuksen kautta pesätietoja saadaan siirtymään metsänomistajien käyttämään Metsään.fi palveluun. Tiedotukseen liittyvien parannusten kehittäminen jatkuu edelleen. HL on toiminut Sääksisäätiön haukka- ja pöllötyöryhmässä. Yhdistyksen jäsenillä on merkittävä määrä pöllön- ja tuulihaukan pönttöjä, muita pönttötyksiä sekä isojen haukkojen tekopesiä. Pönttöjä myytiin kysynnän mukaan. Risto Juvaste organisoivat lintujen talviruokintaan merkittävän määrän talipötköjä, auringonkukkaa ja pähkinää, yhteensä yli 10 000 kg, joista pyöröstustuotto tilitettiin PKLTYn lintujen suojelutoimintaan.

Liperin Hepolahden ja Viinijärven Nivanlahden kunnostushanketta toteuttivat edelleen Asmo ja Sami Raimoaho. Kunnostustoimintaan haettiin uutta hanketta Ahti-ohjelmasta.

Yhdistys teki ilmoituksen AVI:lle eläinten pidosta tai välitystoiminnasta koskien loukkaantuneiden luonnonvaraisten lintujen hoitoa. Yhdistyksen nimiin on rekisteröity viisi loukkaantuneiden lintujen hoitopaikkaa (Emilia Erola Pikkusiiven tila, Inga Kujala ja Ilari Soppela, Pekka Pitkänen, Salla Seeslahti, Karoliina Hämäläinen). Lisäksi perustettiin Whatsapp-ryhmä, johon on koottu aktiiveja loukkaantuneiden lintujen osalta myös esimerkiksi Joensuun seudun eläinsuojeluyhdistyksestä.

Keski-Karjalan hanhityöryhmässä toimi Tuomo Eronen ja Joensuun seudun hanhityöryhmässä Hannu Lehtoranta. Hannu Lehtoranta jatkoi ProAgrian Hanhipelto suunnitteluhankkeen ohjausryhmässä. ELY-keskuksen 2023 kokoaman HELMI- ja METSO-yhteistyöryhmässä PKLTYn edustajana toimi Janne Leppänen.

2.6. Arkistot ja lintuhavaintojen keruu: Vuodesta 2007 lähtien yhdistyksen lintuhavaintojen keruu ja arkistointi on tapahtunut Tiira- havaintojärjestelmään. Lisäksi arkistoitavia havaintoja kerätään erikseen petolintujen pesinnästä. PKLTY:n petolintuarkistoon pesintään liittyviä havaintoja on kerätty aktiivisesti vuodesta 1982 lähtien (ylläpitäjänä Hannu Lehtoranta). Petolintujen pesien tietoja tallennetaan Helsingin Yliopiston Rengastustoimiston järjestelmään (pesintävuodesta 2012 alkaen). Heinävesi liitettiin vuoden 2021 alusta Pohjois-Karjalan maakuntaan. PKLTY:n sääntöjen mukaan yhdistyksen toimialue on Pohjois-Karjala, joten Heinävesi kuuluu jatkossa PKLTY:n toiminta-alueeseen. Päällekkäisyys Orioluksen kanssa on olemassa, mutta toistaiseksi Heinäveden havaintoaineiston omistaa Oriolus.

Alueellisia harvinaisuushavaintoja tarkasti ja arkistoi ARK (Pj. Ari Latja, jäsenet Harri Kontkanen, Ari Parviainen)

Tiira-havaintojärjestelmään ilmoitettiin v. 2024 P-K:sta yhteensä 61 162 havaintoa yli 5,5 miljoonasta yksilöstä (tilanne 26.2.2025). Havaintomäärissä oli hienoista kasvua edellisiin vuosiin verrattuna. PKLTYn yhdistyskäyttäjinä toimivat Harri Kontkanen, Hannu Lehtoranta, Janne Leppänen, Tuomo Eronen sekä pääyhdistyskäyttäjänä Jani Varis. Yhdistyskäyttäjät seuraavat havaintoaineiston laatua ja tekevät siinä tarvittavia tarkistuksia, yhdistämissä ja poistoja.

Yhdistyksen hallitus on harkintansa mukaan luovuttanut ja myynyt havaintoarkistojen tietoja sopiviksi katsomiinsa tarkoituksiin.

2.7. Kirjasto: Yhdistyksen kirjasto on sijoitettuna yliopistolle (Natura-talo, atk-luokka). Lintulehtivaihdon myötä yhdistykselle saapuu valtaosa maamme lintulehdistä. Uusimmat lehdet tulevat puheenjohtajalle.

2.8. Retket ja retkikummitoiminta: Yhdistyksen retkikummeina toimivat Hannu Lehtoranta, Jani Varis, Tuomas Joronen, Tapio Piipponen ja Henrik Rantanen. Perustettiin retkiseuraa Whatsapp-ryhmä (liittymiset Anniina Kontiokorven kautta).

3. Talous: Tilivuoden tulos oli hivenen alijäämäinen -235,40 € (toiminnan tulot 20 553,91 € ja toiminnan menot 20 769,31 €). Yhdistyksen oma pääoma oli vuoden lopussa 29 793,89 €. Jäsenmaksu oli 26 €, opiskelijoilta 21 € ja perhejäseniltä 5 €. Jäsenmäärä oli vuoden 2024 lopussa noin 340 (täydennetään ennen vuosikokousmateriaalien julkaisua). Jäsenmaksusta 14 €/varsinainen jäsen meni BirdLife Suomelle.

Toiminnantarkastajina toimivat Auli Patjas ja Reijo Sipilä, varalla Harri Kontkanen ja Jyri Pötry.

4. Yhteydet muihin yhdistyksiin: Yhdistyksen edustajina BirdLife Suomen edustajistossa toimivat Anniina Kontiokorpi, Jani Varis, Rose Aaltonen ja Tuomo Eronen. Kevätkokous pidettiin Vaasassa 23.-24.3. hybridikokouksena. Syyskokous pidettiin hybridikokouksena Vantaalla 16.-17.11. Molempiin kokouksiin osallistui kolme edustajaa joko etänä tai paikan päällä. Hannu Lehtoranta jatkoi BirdLife Suomen hallituksessa. Yhteistyötä tehtiin muun muassa Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiirin, Joensuun seudun luonnonystävien, Keski-Karjalan luonto ry:n ja Joensuun seudun eläinsuojeluyhdistyksen kanssa.

5. Palkitsemiset ja muut muistamiset

Vuoden 2023 Positiivisena lintutekona palkittiin Poltsin Lintujen Ystävät aktiivisesta lintujen ja lintuharrastuksen eteen tehdystä työstä. Valinta oli hyvin esillä tiedostusvälineissä.

Tämä toimintakertomus hyväksyttiin yhdistyksen sääntömääräisessä vuosikokouksessa 19.3.2025.